

1. TOEPASSINGSGBIED

Reikwijdte:

De instructie is van toepassing op (interne) aanvragers van Zuyderland MC, Heerlen en Sittard-Geleen.

Deze inzendinstructie is bestemd voor alle afnemers en inzenders van liquor t.b.v. cytologisch onderzoek op de afdeling klinische pathologie.

Toepassingsgebied:

Dit document heeft betrekking op het aanvragen van cytologische diagnostiek op liquor. Tevens wordt monsterbehandeling, verzendklaar maken en het transport naar de klinische pathologie beschreven.

2. DEFINITIES EN TERMEN

Definitie en/of termen	Verklaring
BSN	Burger Service Nummer
CITO	Versnelde procedure / doorloop van het onderzoek
Cytologie	Celleer, microscopisch onderzoek van cellen
Interne inzenders	Medewerkers Zuyderland MC (Sittard-Geleen en Heerlen)
KCHL	Klinisch Chemisch en Hematologisch Laboratorium
KP	Klinische Pathologie
MMB	Medische Microbiologie
PA	Pathologische Anatomie, oude benaming Klinische Pathologie. Afkorting wordt echter nog algemeen gebruikt.
SAP	Systemen, Applicaties en Producten in gegevensverwerking, het ziekenhuis informatiesysteem van Zuyderland

3. BEVOEGDHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Inzender (aanvragend arts)	afname en transport van diagnostisch materiaal
Klinisch patholoog:	professioneel
Unitmanager:	organisatorisch en hiërarchisch

4. BENODIGDE MATERIALEN

4.1 Aanvraagformulier

- Aanvraagformulier voor algemeen cytologisch onderzoek
  - SAP aanvraag voor klinische pathologie.
Bij uitval SAP is een aanvraagformulier te downloaden via Huisnet Zuyderland, tabblad ICMT, noodprocedures laboratoria, noodformulieren. ([Noodformulieren](#))
  - Bij uitval van netwerk of Huisnet is een papieren aanvraagformulier te verkrijgen bij de afdeling Klinische Pathologie

4.2 Stickers of labels met

- Patiëntgegevens (naam, geboortedatum en geslacht)
- Bij voorkeur geprinte etiketten (SAP of Glims)

4.3 Centrifugebuis

- Groene liquorbuis, 10 ml

5. WERKWIJZE

5.1 Algemeen

Informatie en instructie over het aanvragen van een onderzoek voor klinische pathologie en over het invullen van het aanvraagformulier, al dan niet elektronisch, zijn te vinden op de website van het laboratorium KP en in de documenten

- a) [Aanvraag voor klinische pathologie, informatie voor artsen en patiënten](#)
- b) [Aanvraagformulieren KP; Instructie voor aanvragers](#)
- c) [Afnemen \(monster\)materiaal t.b.v. een aanvraag klinische pathologie](#)

5.2 Aanvragen cytologisch onderzoek liquor cerebrospinalis

5.2.1 Elektronische aanvraag (SAP):

- Controleer of de juiste patiënt en juiste aanvrager zijn geselecteerd
- Vul relevante klinische gegevens en vraagstelling in
- Vul aard materiaal en verkrijgingswijze in
- Bevestig en **print** de order

5.2.2 Aanvraag **op papier** (noodprocedure)

Vul het aanvraagformulier Algemene Cytologie in, let op:

- Info patiënt: naam, voorletters, geboortedatum, patiëntnummer en eventueel BSN-nummer
- Info aanvrager: naam en aanvragercode SAP
- Info aanvraag: afnamedatum, **afnametijd**
- Klinische info: klinische gegevens, aard materiaal en vraagstelling

5.3 CITO-onderzoek

- Aanvragen voor CITO-onderzoek worden alleen gehonoreerd na overleg met een van de klinisch pathologen. In overleg tussen aanvrager en patholoog worden vraagstelling en, hierop afgestemd, te verwachten tijdsplan tot (voorlopige) uitslag besproken.
- Op een CITO-aanvraag dienen, naast de gebruikelijke aanvraaggegevens te worden vermeld:
  - CITO-beoordeling i.o.m. .... (naam patholoog)
  - Naam en telefoon- of seinumnummer ten behoeve van het doorgeven van de CITO-uitslag.

5.4 Materiaal afname en monsterbehandeling

- Vang de liquor (minimaal 3 ml) op in een groene liquorbuis van 10 ml.
- Voorzie de buis van de benodigde patiëntgegevens: naam, geboortedatum en geslacht. (bij voorkeur d.m.v. een door SAP gegenereerde sticker/ label)

5.5 Verzendklaar maken

- De klinische pathologie werkt **niet** papierloos. Een liquor voor cytologisch onderzoek dient samen met een ingevulde (en geprinte) aanvraag (order) voor cytologisch onderzoek te worden verzonden.
- Controleer of de gegevens op het aanvraagformulier en buisje overeenkomen.
- Bij een gecombineerde aanvraag (samen met onderzoek voor laboratoria KCHL en MMB) moet het voor de medewerker op het frontoffice duidelijk zijn welk monster voor de pathologie is.
  - Voor betrouwbare cytologische diagnostiek is **minimaal 3 ml liquor nodig**. Overleg eventueel met een van de pathologen over de verdeling tussen de verschillende laboratoria indien onvoldoende liquor beschikbaar is (verdeling beschikbare liquor in relatie tot kliniek en vraagstelling).
  - Markeer het monster bestemd voor cytologisch onderzoek met KP of PA.
- Breng de liquor **met spoed** naar het innamepunt.

5.6 **Transport binnen openingstijden**

Het busje met liquor kan, zonder vooraankondiging, binnen de openingstijden van het laboratorium ingezonden worden (maandag t/m vrijdag van 8.00 – 17.00 uur).

Zuyderland Sittard-Geleen

Breng het busje en het bijbehorende aanvraagformulier naar het innamepunt van materiaal t.b.v. de klinische pathologie:

- a) Frontoffice laboratoria
- b) Laboratorium liftje
- c) Laboratorium klinische pathologie

Zuyderland Heerlen

Breng het busje en het bijbehorende aanvraagformulier naar het innamepunt van materiaal t.b.v. de klinische pathologie:

- a) Frontoffice KCHL / laboratoria
- b) Balie Laboratorium klinische pathologie
- c) Buizenpost, zie Sop '[Buizenpost, transport \(monster\)materiaal t.b.v. KP locatie Zuyderland Heerlen](#)' en Sop '[Gebruik van buizenpost m.b.t. patiëntmateriaal Heerlen](#)'.

5.7 **Tijdelijke opslag**

Het busje met liquor mag NIET tijdelijk opgeslagen worden maar dient direct naar het innamepunt gebracht te worden.

5.8 **Transport buiten openingstijden**

Breng het busje met liquor en het bijbehorende aanvraagformulier zonder onnodige vertraging naar:

- Voor locatie Sittard-Geleen naar het frontoffice van de laboratoria.
- Voor locatie Heerlen naar het frontoffice KCHL / laboratoria

5.9 **Advies of spoedgevallen**

- Binnen de openingstijden van de klinische pathologie (8:00 – 17:00) kan contact worden opgenomen met de unit Cytologie: toestel 15908, de coördinerend analist Cytologie: tel 088-459 3638 of een van de klinisch pathologen
- Buiten de openingstijden kan via de telefooncentrale van Zuyderland contact worden opgenomen met dienstdoende analist of patholoog: telefoon 088-4597777

6. **BIJBEHORENDE DOCUMENTEN EN FORMULIEREN**

- [Aanvraag voor klinische pathologie, informatie voor artsen en patiënten](#)
- [Aanvraagformulieren KP; Instructie voor aanvragers](#)
- [Afnemen \(monster\)materiaal t.b.v. een aanvraag klinische pathologie](#)
- [Buizenpost, transport \(monster\)materiaal t.b.v. KP locatie Zuyderland Heerlen](#)
- [Gebruik van buizenpost m.b.t. patiëntmateriaal Heerlen](#)

7. **LITERATUUR**

n.v.t.

8. **BIJLAGEN**

n.v.t.